

NĂM ẤT DẬU 2005 -

NĂM CỦA QUYẾT TÂM CAO VÀ TRIỀN VỌNG SÁNG SỬA*

NÔNG ĐỨC MẠNH

*Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương
Đảng Cộng sản Việt Nam*

Lời Bộ Biên tập: Như mấy năm trước đây, vào dịp đầu Xuân Ất Dậu 2005 này, đồng chí Tổng Bí thư Nông Đức Mạnh lại dành thời gian trò chuyện thân mật với Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản về tình hình đất nước, đặc biệt là về các nhiệm vụ phát triển kinh tế – xã hội và xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Tạp chí Cộng sản trân trọng giới thiệu nội dung buổi trò chuyện thân mật đầu Xuân này.

Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản: Thưa đồng chí Tổng Bí thư, năm Ất Dậu 2005 này là năm của những ngày kỷ niệm lớn, năm cuối của kế hoạch phát triển kinh tế – xã hội 2001 – 2005, cũng là năm cuối của 5 năm thực hiện những nhiệm vụ do Đại hội IX của Đảng đề ra. Xin đồng chí cho biết những nhiệm vụ lớn của năm này và triển vọng của việc thực hiện những nhiệm vụ đó ?

Đồng chí Tổng Bí thư: Đến cuối năm 2004, chúng ta đã đi được bốn phần năm đoạn đường 2001 - 2005. Trong bốn năm qua, thành tựu đạt được trên tất cả các lĩnh vực là rất quan trọng, mặc dù trong mỗi lĩnh vực đều còn có những mặt yếu kém và khuyết điểm. Song nói đạt được thành tựu quan trọng không có nghĩa là nói trong bốn

* Đầu đề là của Tạp chí Cộng sản

phần năm thời gian đã trôi qua, chúng ta đã thực hiện trọn vẹn bốn phần năm nhiệm vụ của thời kỳ 5 năm. Không phải như vậy. Có những mặt chúng ta đã vươn tới mục tiêu của 5 năm. Có những mặt còn cách xa mục tiêu đó.

Chính vì vậy, năm 2005 có nhiệm vụ rất to lớn là vừa phải phát huy cao nhất những thành tựu đạt được trong bốn năm qua, vừa phải nỗ lực vượt bậc để hoàn thành những nhiệm vụ còn lại nhằm kết thúc thắng lợi kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 2001 - 2005, đồng thời hoàn thành toàn diện Nghị quyết Đại hội IX của Đảng, chuẩn bị những điều kiện vật chất và tinh thần tốt nhất cho đất nước phát triển trong giai đoạn tiếp theo.

Tinh thần cơ bản của năm 2005 và cả những năm về sau là dựa chắc vào ba trụ cột của chiến lược phát triển đất nước, gắn kết chặt chẽ phát triển kinh tế là nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt với không ngừng phát triển văn hóa - nền tảng tinh thần của xã hội.

Kinh tế phải phấn đấu cho sự phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững, động viên tối đa các nguồn lực, đạt bằng được mục tiêu tăng trưởng GDP 8,5%, đồng thời coi trọng chất lượng tăng trưởng, hiệu quả đầu tư, đẩy mạnh hơn nữa việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa, thực hiện đồng bộ hơn các yếu tố của kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, tích cực, chủ động hội nhập kinh tế quốc tế.

Văn hóa, xã hội, giáo dục - đào tạo và khoa học - công nghệ phải đổi mới mạnh mẽ hơn nữa và giải quyết tốt hơn nữa các

vấn đề bức xúc về xóa đói giảm nghèo, việc làm, đời sống, học tập, chăm sóc sức khỏe của nhân dân, chăm sóc những người có công và các đối tượng chính sách, sao cho xứng đáng là lĩnh vực thể hiện rõ nét bản chất và tính ưu việt của chế độ mới.

Đi đôi với đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, cần nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan nhà nước, thúc đẩy cải cách hành chính và cải cách tư pháp, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu, phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc và nền dân chủ xã hội chủ nghĩa. Tiếp tục giữ vững ổn định chính trị, bảo đảm quốc phòng - an ninh, mở rộng quan hệ đối ngoại.

Đẩy mạnh hơn nữa cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nhằm đạt kết quả thiết thực trong việc tăng cường rèn luyện cán bộ, đảng viên về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng.

Ý nghĩa quan trọng của việc kỷ niệm những ngày lễ lớn là ôn lại lịch sử vẻ vang của dân tộc, của Đảng để nâng cao thêm lòng tự tôn và tự hào dân tộc, niềm tin vào con đường cách mạng và sức mạnh của nhân dân, không ngừng phát huy sức mạnh của truyền thống, của văn hóa và văn hiến, biến sức mạnh tinh thần thành sức mạnh vật chất để hoàn thành những nhiệm vụ trong thời kỳ mới.

Trước mặt chúng ta, như vẫn thường nói, thời cơ đan xen với thách thức. Mà thách thức, nhất là những thách thức khách quan, thì không thể lường hết được. Dẫu sao chúng ta vẫn phải sẵn sàng tinh thần tranh thủ tối đa thời cơ và vượt qua bất cứ thách

thức nào. Tôi tin rằng triển vọng việc thực hiện những nhiệm vụ của năm Ất Dậu 2005 là rất sáng sủa. Song điều đó còn tùy thuộc ở quyết tâm cao và sự phấn đấu quyết liệt của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta.

Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản: *Thưa đồng chí Tổng Bí thư, phải chăng việc hoàn thành thắng lợi những nhiệm vụ của 5 năm 2001 – 2005 sẽ là một đóng góp quan trọng vào thành tựu của 20 năm đổi mới. Xin đồng chí cho biết đánh giá tổng quát về những thành tựu đó?*

Đồng chí Tổng Bí thư: Có thể nói gọn một câu là : Công cuộc đổi mới trên đất nước ta trong 20 năm qua đã giành được những thắng lợi to lớn, toàn diện, có ý nghĩa lịch sử. Diện mạo của đất nước ta có những thay đổi lớn lao, cơ bản; đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân ta được cải thiện đáng kể; sự đúng đắn của đường lối được khẳng định; được nhân dân đồng tình, ủng hộ và tích cực hưởng ứng, được thế giới thừa nhận, đánh giá cao.

Nói một cách cụ thể thì chúng ta phải nhìn nhận những thắng lợi ấy trên cả hai mặt thực tiễn và lý luận.

Về thực tiễn: Sau 20 năm đổi mới, mặc dù còn không ít khó khăn, đất nước đã ra khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội; kinh tế tăng trưởng nhanh, bước đầu xây dựng được nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và tạo ra những cơ sở quan trọng để đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Khối đại đoàn kết toàn dân tộc mà nền tảng là liên minh công nhân - nông dân - trí thức do Đảng lãnh đạo ngày càng tăng cường và củng cố. Hệ thống chính trị từng bước được đổi mới. Nền quốc phòng toàn dân và an

ninh nhân dân với lực lượng vũ trang nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, ngày càng lớn mạnh. Quan hệ đối ngoại được mở rộng. Vị thế của nước ta trên trường quốc tế ngày càng được nâng cao. Sức mạnh tổng hợp của đất nước có bước phát triển rất quan trọng, Xã hội ổn định. Nhân dân tin tưởng ở đường lối đổi mới của Đảng. Đảng và Nhà nước ta ngày càng tích lũy thêm được nhiều kinh nghiệm lãnh đạo và quản lý.

Về lý luận: Cái được lớn nhất là nhận thức của Đảng ta về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta ngày càng sáng tỏ hơn.

Chúng ta đã xác định được mục tiêu và bản chất của xã hội xã hội chủ nghĩa mà nhân dân ta xây dựng là "dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh". Đó là một xã hội do nhân dân làm chủ; có nền kinh tế phát triển cao, bền vững với một hệ thống quan hệ sản xuất tiên tiến, phù hợp; có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; con người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, phát triển toàn diện; có Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; có Đảng Cộng sản lãnh đạo; các dân tộc trong cộng đồng Việt Nam đoàn kết, bình đẳng, giúp đỡ lẫn nhau cùng tiến bộ; có quan hệ hữu nghị, hợp tác với nhân dân các nước trên thế giới.

Chúng ta cũng đã làm sáng tỏ hơn con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta là: Phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng kinh tế tri thức; phát triển con người và nguồn nhân lực; coi

phát triển kinh tế là nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt; đổi mới hệ thống chính trị, phát huy nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; xây dựng Đảng cầm quyền vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đạo đức; xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc làm nền tảng tinh thần cho xã hội; xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại; thực hiện đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, rộng mở, đa phương hóa, đa dạng hóa các quan hệ quốc tế, v.v..

Đương nhiên, khi nói đến những mặt được, chúng ta không quên những mặt còn chưa được. Thực tiễn đổi mới đang tiếp tục phát triển. Lý luận về đổi mới, xuất phát từ thực tiễn đổi mới cũng sẽ không ngừng phát triển, không ngừng được bổ sung bằng những nhận thức mới, tổng kết mới.

Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản: *Thưa đồng chí, một trong những thế mạnh của công tác lý luận của Đảng ta là luôn luôn xuất phát từ thực tiễn, coi trọng tổng kết thực tiễn và từ tổng kết mà đưa ra những kết luận có tính lý luận. Vậy trong lãnh đạo và chỉ đạo công cuộc đổi mới, Đảng ta rút ra những bài học gì là quan trọng nhất ?*

Đồng chí Tổng Bí thư: Đây là một vấn đề lớn, Đảng ta còn đang tổng kết. Tuy nhiên, có 5 bài học nổi bật nhất đã được rút ra qua 20 năm đổi mới.

Một là, trong quá trình đổi mới, phải kiên trì mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội trên nền tảng chủ nghĩa Mác -

Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Tư tưởng Hồ Chí Minh đã, đang và sẽ mãi mãi soi sáng con đường chúng ta đi.

Hai là, đổi mới toàn diện, đồng bộ, có kế thừa, có bước đi, hình thức và cách làm phù hợp.

Ba là, đổi mới phải vì lợi ích của nhân dân, dựa vào nhân dân, phát huy vai trò chủ động sáng tạo của nhân dân, phù hợp với thực tiễn, luôn luôn nhạy bén với cái mới.

Bốn là, phải phát huy cao độ nội lực, đồng thời tranh thủ và khai thác có hiệu quả ngoại lực, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại trong điều kiện mới.

Năm là, phải nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng, không ngừng đổi mới hệ thống chính trị, xây dựng và từng bước hoàn thiện nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm quyền lực thuộc về nhân dân.

Nội dung của từng bài học được nêu lên là rất phong phú. Nhưng chúng ta sẽ có thể đề cập tới trong một dịp khác.

Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản: *Thưa đồng chí, xin trả lại chủ đề của năm Ất Dậu 2005. Trong năm này, về xây dựng Đảng, những nhiệm vụ nào là quan trọng nhất ?*

Đồng chí Tổng Bí thư: Năm 2005, chúng ta phải đồng thời tiến hành Đại hội đảng bộ các cấp và chuẩn bị Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng.

Đây là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong toàn Đảng, xuyên suốt từ đầu đến cuối năm. Đợt sinh hoạt chính trị này gắn rất chặt với quá trình động viên toàn Đảng, toàn dân và toàn quân phấn đấu hoàn thành tốt đẹp kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội

5 năm 2001 - 2005 và những nhiệm vụ do Đại hội IX của Đảng đề ra trong nhiệm kỳ.

Không một đảng bộ nào, một tổ chức nào của Đảng được lấy lý do chuẩn bị Đại hội đảng bộ các cấp để sao nhãng hoặc làm chậm trễ việc thực hiện những nhiệm vụ cấp bách về kinh tế - xã hội và về các lĩnh vực hoạt động khác, về xây dựng Đảng và xây dựng hệ thống chính trị thông qua các cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, cải cách bộ máy nhà nước, cải cách hành chính và cải cách tư pháp.

Đại hội đảng bộ các cấp phải được coi là một giai đoạn quan trọng của quá trình chuẩn bị Đại hội toàn quốc của Đảng. Việc chuẩn bị Đại hội toàn quốc lần thứ X của Đảng bao gồm nhiều nội dung: Tổng kết một số vấn đề lý luận, thực tiễn của 20 năm đổi mới, chuẩn bị các văn kiện của Đại hội Đảng mà quan trọng nhất là Báo cáo Chính trị và các báo cáo về phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2006 - 2010, về xây dựng Đảng và bổ sung, sửa đổi Điều lệ Đảng; chuẩn bị nhân sự để bầu Ban Chấp hành Trung ương khóa mới.

Đại hội X có ý nghĩa trọng đại, sẽ là Đại hội của những quyết sách mới cho thời kỳ phát triển mới. Thành công của Đại hội được quyết định trước hết từ công tác chuẩn bị, chuẩn bị càng chu đáo, thành công càng lớn.

Công việc rất khẩn trương. Thời gian không còn nhiều. Toàn Đảng phải vào cuộc.

Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản: *Thưa đồng chí, nhân dịp đầu xuân, trước những*

nhiệm vụ lớn như trên, đồng chí có căn dặn điều gì với chúng tôi ?

Đồng chí Tổng Bí thư: Là cơ quan lý luận và chính trị của Trung ương Đảng, Tạp chí Cộng sản phải là người tuyên truyền, giáo dục đắc lực cho cán bộ, đảng viên và nhân dân những vấn đề lý luận và chính trị lớn của Đảng, của đất nước. Ngôn ngữ của Tạp chí là ngôn ngữ lý luận, nhưng là lý luận gắn liền với thực tiễn và xuất phát từ thực tiễn, ngôn ngữ không chỉ dành riêng cho các nhà lý luận mà là cho đông đảo cán bộ và nhân dân. Chính trị của Tạp chí cần hết sức sắc bén, kịp thời giải đáp những vấn đề cán bộ và nhân dân quan tâm.

Để góp phần vào việc chuẩn bị Đại hội X của Đảng, các đồng chí hãy đóng góp công sức và trí tuệ vào việc tổng kết lý luận và thực tiễn 20 năm đổi mới, đồng thời chuyển đạt một cách thuyết phục kết quả tổng kết lý luận, thực tiễn như tôi đã nêu trên. Các đồng chí hãy cùng các cơ quan báo chí khác phản ánh trung thực, khách quan quá trình tiến hành Đại hội đảng bộ các cấp theo đúng tinh thần chỉ đạo của Trung ương, làm tốt công tác tuyên truyền vận động cho một phong trào toàn dân thi đua hoàn thành xuất sắc những nhiệm vụ của năm 2005 để từ những kết quả đạt được trong 5 năm 2001 - 2005, tiến tới Đại hội X của Đảng với sức mạnh mới, khí thế mới.

Nhân dịp đầu xuân, tôi thân ái gửi tới tập thể Bộ Biên tập Tạp chí cùng toàn thể bạn đọc của Tạp chí Cộng sản, đồng thời gửi tới tất cả các cơ quan báo chí và các nhà báo nước ta lời chúc an khang, thành đạt và hạnh phúc. □